

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 173. An & qualiter subsistat Matrimonium contractum sub
conditione impossibili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

4. R^ep. ad secundum tertius: Matrimonium celebratum sub conditione honesta contingenter futura suspenditur usque ad conditionis eventum, Est communis, & expressè colligitur ex c. de illis. c. super eo. c. fin. b. t. Probabilis verò videtur, matrimonium tale adveniente conditione subsistere, absque novo consensu, ut Abb. in cit. c. de illis. n. 5. Sanch. L. s. d. 8. n. 5. Cōn. d. 29. du. 1. concil. 3. C^r. Castrop. n. 5. Nav. & alii contra Pont. L. 3. c. 14. n. 3. Henrīq. L. 11. c. 11. Sotum in 4. d. 29. g. 2. a. 1. concil. 3. S. Bonav. &c. Ratio responsi est, quia consentiens ex tunc in matrimonium sub conditione futura verum consensum de praesente habet, qui, si adveniente conditione non fuit revocatus, est praesens moraliter, & omnino perfectus, & absolitus, adeoque sufficiens, non fecus; ac contingit, dum matrimonium sine conditione de praesente contrahitur. Sic enim prius consensum suum exprimit vir sub conditione tamen imbibita; si mulier consentiat, qua consentiente, opus non est, ut vir denuo consentiat; sed ejus consensus, qui in se conditionatus erat ante mulieris consensum, redditur absolutus & perfectus adveniente mulieris consentia. Huic sententia favet L. potior ff. qui postor. in pign. & l. hac vendito, ff. de contrah. empt. ubi statutum, pactum initum sub conditione, ea adveniente firmum & stabile reddi absque ulla additione. Neque consensus ille v. g. confangui- neorum sub conditione dispensationis obtainenda est illegitimus; non enim est consensus inhabilium pro tempore, quo inhabiles sunt, sed potius pro tempore, quo habiles esse debent; siquidem posita dispensatione & sublato impedimento, tollitur omnis inhabilitas. Porrò in eo non convenient AA. num ubi Trid. receptum, Parochus & testes interesse debeant, non tantum illi consensu matrimoniali conditionato, sed etiam ipsi completio- ni conditionis. Negat id ipsum Sanch. L. s. d. 8. n. 24. exemplo matrimonii contracti per procuratorem, in quo opus non est, ut Parochus & testibus conserne de mandato procuratori dato. Uti etiam necesse non est, dum contrahunt consanguinei, Parochus & testibus ostendere dispensationem. Af- firmat è contra Castrop. n. 11. cum Cōn. d. 29. n. 15. Hurtad. de matr. d. 7. diff. 7. n. 24. eò quod alias non assistunt matrimonio; cum consensus ille conditionatus non constituerat matrimonium, nisi eo tempore, quo impletur conditio. Unde etiam Parochus & testes assistere nequeunt tali consensu conditionato, nisi pro tempore, quo sciant conditionem impletam, ut Fagn. in c. si conditiones. b. t. apud Reiffenst. b. t. n. 22. Secus verò accidit in duobus illis exemplis adductis à Sanch. siquidem posito mandato aut dispensatione, tametsi ea ignota sint Parochus & testibus, illi adhuc praesentes adiungunt consensui constituenti matrimonium, si man- datum & dispensatio existunt.

Quæst. 173. An & qualiter subsistat ma- trimonium contractum sub condi- tione impossibili.

1. R^ep. Conditio impossibilis (secus ac accedit in aliis contractibus, excepta dispositione ultimæ voluntatis, qui omnes propterea sunt nulli, ut constat ex §. Si impossibilis. Inst. de inutil. stipul. & L. non solum. de A. & O.) adiecta matrimonio illud non irritat, sed rejicitur, habeturque pro non adiecta, ac proinde contractum matrimoniale purum relinquit. Sic expressè statutum in fa- vorem matrimonii specialiter c. fin. b. t. uti

idem in favorem ultimarum voluntatum dispo- nitur. §. impossibilis. Inst. de hered. in*st.*

2. Porrò ut conditio impossibilis non vitiet ma- trimonium, requiruntur sequentia. Primo, ut contrahentes (intellige, ambo, seu uterque, ut Sanch. L. 5. de matr. d. 3. n. 12. Pith. b. t. n. 17.) sciant, tam conditionem esse impossibilem, quam jus rejicere hujusmodi conditions, seu habere pro non adiectis. Hujus enim utriusque scientia inniti- tur dispositio. cit. c. fin. dum enim Papa credit, contrahentes ignatos non fuisse impossibilitatis conditionis, & legis rejicientis illam à contractu, pra- sumit, non serio, sed joco adiectam, adeoque in eo casu validum pronunciat matrimonium, quod non faceret, sed matrimonium haberet pro irrito, ubi manifestè constaret contrahentem ignorare vel impossibilitatem conditionis, vel legem rejicientem illam à contractu; adeoque presumatur contrahentem apposuisse illam animo inhaerendi ei. Ita docent Castrop. p. 11. §. 3. n. 1. Sanch. L. c. nu. 11. Pith. L. c. n. 18. Ponc. L. 3. n. 3. quamvis de cetero, ubi dubia est contrahentum intentio, num serio & ex animo, an joco tantum adiecta talis conditio impossibilis, Ecclesia presumat adiectam esse ex joco, adeoque valere matrimonium, perinde ac si adiecta non fuisset, idque in favorem matrimonii, pro cuius valore in dubio semper judicandum est iuxta L. ult. de sent. & re judic. Pith. L. c.

3. secundo, ut conditio sit impossibilis ex na- tura, & non tantum de facto; cum ea, quæ spe- cietà hominum natura sunt possibilia, non absolu- tè impossibilia, sed difficultè vocanda sint; adeoque ad ea dispositio illa Pontificia, ut ipse correctoria juris communis, extendenda non sit; cum & jus civile conditions illas de facto solum impossibiles non rejiciat ab ultimis voluntatibus. Ponc. nu. 13. Castrop. n. 2. Idem dicendum de conditionibus solum impossibilibus ex accidente, & ex lazi temporis; eò quod & haec non sint simpliciter impossibiles, adeoque neque ad has decreta illud corre- ctiorum juris communis extendendum non sit. Ca- strop. n. 4.

4. Tertiò: ut conditions illæ impossibiles, non tam sint de futuro, quam de praesente vel præterito; eò quod haec non sint propriæ conditions, sed demonstrationes; Pontifex verò non rejicit eas, quæ verae conditions non sunt. Castrop. n. 5. Ponc. n. 12. Rebelli de oblig. iust. l. 2. q. 10. §. 4. in fine. contra Sanch. L. s. d. 4. n. 3. Covar. 4. de- cret. p. 2. c. 3. §. 2. n. 2. ductos hac ratione, quod tales conditions impossibiles de praesente non rejiciantur ab ultimis voluntatibus, ex l. si Mervia, ff. de hered. in*st.* ubi haec conditio: Si filia testatoris vi- vit; rejicitur, casu quo testator nunquam filiam habuerit. Ad quod tamen responderet Castrop in his, quæ pendent à jure positivo, non haere argumentari ad extendendum decretum correctorum.

5. Atque ex his jam vides, quid dicendum ad hoc, dum dicitur: conditio impossibilis adiecta contractui est potius signum dissensus: nempe distinguendum & concedendum: Si conditio talis apponatur reliqua natura sua, non autem supposita constitutione Ecclesiæ volentis, si contingat eam apponi, in dubio non attendendum à Jure; cum meritè presumatur non curatam ab eo, quia eam apposuit (nisi is aliud exprimat) qui contrahendo se conformare voluit Ecclesiæ; & quia circa alios contractus non est haec Ecclesiæ constitutio, ideo in iis adhuc istiusmodi conditions manent signum dissensus, quia relinquuntur sua naturæ.